

LBRIS

We know
books

Daniela Beșliu

Gabriela Bărbulescu

Limba și literatura română

TESTE PENTRU EVALUAREA NAȚIONALĂ

LITERA

Citește cu atenție textul de mai jos!

Când stăpânul nu-i acasă

de Emil Gârleanu

În odaie, liniște. Liniște și-un miros! Pe polița din dreapta, pe o farfurie, stă uitată o bucată de cașcaval. Mirosul de brânză proaspătă a străbătut până în cel mai îngust colțișor al casei. Și din gaura lui, din gaura de după sobă, șoricelul nu-și mai găsește locul. Parcă-l trage cineva de mustață afară. Să iasă, să nu iasă? Mai bine să se astâmpere. Să se astâmpere, ușor de zis; dar cașcavalul? Vezi, asta-i asta: cașcavalul. Să-nchidă ochii. I-a închis. Prostul! Dar ce, cu ochii miroase? Și brânza-i proaspătă. Mai mâncase așa bunătate acum vreun an. Dar parcă nu-l momise într-atâta ca aceasta de acum. Să încerce. Face câțiva pași mărunți până-n marginea ascunzătorii lui. Măcar s-o vadă.

Unde-o fi? De unde-l vrăjește, din ce colț îl pofteste cu atâta stăruință la dânsa? A! uite-o colo, pe farfurie. Dacă-ar îndrăzni! Dar cum? Să meargă mai întâi pe lângă perete până la divan. Așa, bun! Pe urmă... Pe urmă pe unde s-o ia? Pe lângă dulap? Nu. Pe după jilțul cela? Nici așa. Atunci? Păi lucrul cel mai bun e să se suie de-a dreptul pe perdea, și de-acolo să treacă pe marginea lăvicerului din perete până la poliță. Și-odată la cașcaval, lasă, n-are el nevoie să-l învețe alții ce să facă cu dânsul.

Dar motanul? E-hei! la dânsul nu se prea gândise. Și, Doamne, mulți fiori i-a mai vârât în oase motanul cela. Dar poate nu era în odaie. Ha? nu era. Nu. Orișicum, să mai aștepte puțin, să vadă, nu se mișcă nimeni, nu-l pândește cineva?

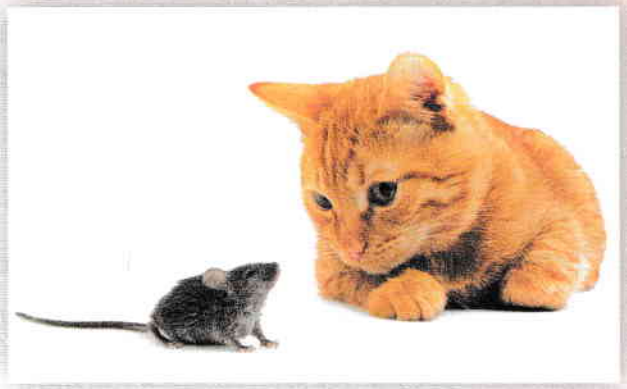
Cum să nu-l pândească! Dar de când așteaptă motanul prilejul să puie laba pe bietul șoricuț. Dacă nu mâncase el cașcavalul, căci mirosul cela îi zbârlise și lui mustățile, păi nu-l mâncase tocmai pentru asta: să-l momească pe lacomul din gaură. Cu botul adulmecând, cu ochii galbeni și lucioși ca sticla, cu mustățile întoarse, subțiri și ascuțite ca oasele de pește, stă neclintit după perna de pe divan și-așteaptă. L-a zărit. Uite-l, îi vede măregelele ochilor. Iese? Iese oare? Da, da; așa, încă un pas, încă unul, doi, așa!

Dintr-o săritură a fost cu laba deasupra lui.

Bietul șoricuț n-avusese vreme nici să treacă dincolo de sobă. Îl apasă puțin cu ghearele, apoi, repede, îl ia între labele de dinainte, îl strânge, de drag ce-i, îl răsucesce în aer și-l lasă amețit pe podele. Și-l privește, gândind: „Cașcaval ți-a trebuit? Poftim cașcaval! Doamne! ce bun o să-mi pară mie după ce te-oi crântăni!” Dar mai întâi să se mai joace puțin cu dânsul.

Îl pune pe picioare, îl lasă să se dezmeticească, să-ncerce să fugă, și iar vrea să-l prindă în cleștele labelor. Dar ce s-aude? Un dupăit grăbit pe sală. Vai, e Corbici, câinele! Nu-i vreme

de pierdut! Din două sărituri, motanul e în ocnița sobei, iar șoarecele, mirat că scapă, zăpăcit, cum poate, o șterge în gaura lui. Corbici vine, nebun ca-ntotdeauna; în mijlocul odăii se oprește, adulmecă, lacom, mirosul de cașcaval, apoi, zărind motanul, se repede și latră cu înverșunare. Ar sări în ocniță, dar e prea sus. Se sprijină pe labele de dinainte, tremură, cască, de neliniștit ce-i, mârâie și latră. Apoi tace și, cu ochii țintiți la motan, așteaptă să se coboare. Numai uneori întoarce capul spre polița de unde brânza parcă-l ademenește. Și astfel, căteșitrei dușmănii – șoarecele în gaură, motanul în ocniță și câinele în mijlocul odăii – se pândesc, munciți de același gând.

Dar pași apăsați cutremură sala. Ce! Stăpânul! Repede atunci: motanul se-nghesuiește și mai în fund, iar câinele o șterge sub divan; numai șoarecele, mic cum era, rămâne la locul lui. Stăpânul intră; obosit de muncă, își aruncă pălăria pe un scaun, apoi, mirosind, i se face foame; se-ndreaptă spre poliță, ia felia de cașcaval, taie o bucată de pâine și, mușcând când dintr-una când dintr-alta, mănâncă din plin, cu poftă.

Și din trei părți, trei perechi de ochi îl urmăresc cu pizmă.

Vocabular

ocniță – adâncitură în pereții caselor țărănești, în formă de fereastră oarbă, în care se păstrează diferite obiecte de uz casnic; cotlon, firidă;

pizmă – ciudă.

Rezolvă cerințele următoare!

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Ce element declanșează întreaga întâmplare?

a. bucata de cașcaval;	c. pisica;
b. șoricelul;	d. câinele.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

De unde simte șoricelul mirosul de cașcaval?

a. de pe polița din dreapta;	c. de după perna de pe divan;
b. din gaura de după sobă;	d. din ocnița sobei.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

De ce nu mâncase motanul bucata de cașcaval?

- a. pentru a-l păcăli pe Corbici;
- b. ca să o poată mânca stăpânul;
- c. ca să ademenească șoricelul;
- d. pentru că nu putea ajunge la ea.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Ce fapt din text dovedește că și motanul fusese ademinit de mirosul bucății de brânză?

- a. stătea neclintit pe perna de pe divan;
- b. i se zburlișeră mustățile;
- c. apăsa puțin cu ghearele;
- d. a sărit în ocnița sobei.

5. Unește cu o linie numele fiecărui personaj cu însușirea care i se potrivește.

șoricelul	motanul	câinele	stăpânul
obosit	agitat	pofticios	răbdător

6. Scrie răspunsul pe rândurile de mai jos.

Care sunt cele cinci acțiuni care descriu modul în care motanul vânează șoricelul?

Cele cinci acțiuni care descriu modul în care motanul vânează șoricelul sunt:

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____
- e. _____

7. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cum reușește șoricelul să scape din ghearele motanului?

- a. stă amețit pe podea;
- b. trece pe marginea lăvicerului;
- c. se joacă cu motanul;
- d. motanul se sperie de câine.

8. Numerotează ordinea momentelor din povestire. Primul moment a fost numerotat pentru tine.

- Corbici năvălește în odaie și latră la motan.
- Stăpânul ajunge acasă obosit și mănâncă cu poftă cașcavalul de pe farfurie.

- Motanul pândește șoricelul, așteptând să iasă din ascunzătoare.
- 1 Șoricelul este ademenit de mirosul de cașcaval.
- Motanul prinde șoricelul și se joacă cu el înainte de a-l mânca.
- Șoricelul scapă din ghearele motanului.
- Șoricelul își face planul pentru a ajunge la farfuria de pe poliță.

9. Citește cu atenție următoarele enunțuri. Scrie **A** în caseta din dreptul enunțului pe care îl consideri adevărat și **F** în caseta din dreptul enunțului pe care îl consideri fals.

- Motanul își folosește șiretenia pentru a prinde șoricelul.
- Corbici latră pentru a anunța venirea stăpânului.

10. Transcrie, din lista dată, trei substantive care denumesc stările sufletești prin care trece șoricelul pe parcursul întâmplării.

încântare, admirație, dezamăgire, teamă, bucurie, încredere

11. Transcrie, din lista dată, trei adjective care îl descriu pe motan atunci când își dorește să prindă șoricelul.

răbdător, lacom, fricos, viclean, jucăuș, obosit, mândru

12. Ești de acord cu afirmația că cei trei ar fi putut colabora pentru a mânca toți din bucata de cașcaval? Alege una dintre cele două variante și scrie un motiv pentru a-ți susține alegerea.

Da, pentru că _____

Nu, pentru că _____

sau

Citește cu atenție textul de mai jos!

Micul prinț

după Antoine de Saint-Exupéry

Odată, am rămas în pană în pustiul Sahara. Mi se stricase ceva la motor. Și cum nu luasem cu mine nici mecanic, nici călători, mă pregăteam să-n cerc de unul singur să duc la bun sfârșit o reparație anevoioasă. Era pentru mine o chestiune de viață și de moarte. În prima noapte, am dormit acolo, pe nisip, la mii de leghe depărtare de orice așezare omenească. Eram mai singur chiar decât naufragiatul pe o plută, în mijlocul oceanului.

Așa că vă închipuiți uimirea mea, când deodată, în revărsat de zori, m-am pomenit că mă trezește un glăscior ciudat. Rostea:

— Te rog, desenează-mi o oaie!

Am sărit în picioare, ca lovit de trăsnet. M-am frecat bine la ochi. Am privit cu luare-aminte. Și-am văzut un omuleț cu totul nemaipomenit, care mă scruta cu gravitate. Nu avea deloc înfățișarea unui copil pierdut în inima pustiului. Când, în sfârșit, am fost în stare să vorbesc, l-am întrebat:

— Bine, dar ce cauți tu aici?

Iar el rosti atunci din nou, încetșor, cerându-mi parcă un lucru din cale-afară de însemnat:

— Te rog, desenează-mi o oaie!

I-am spus omulețului acela (cam posomorându-mă) că nu mă pricep să desenez. El mi-a răspuns:

— Nu-i nimic. Desenează-mi o oaie!

Mi-a trebuit un timp îndelungat până să pot pricepe dincotro venea. Micul prinț, care îmi punea o mulțime de întrebări, părea că niciodată nu le aude pe-ale mele. Nu m-am lămurit deplin, decât încetul cu încetul și asta datorită doar unor cuvinte pe care le rostea întâmplător. Așa, de pildă, când a dat cu ochii de avionul meu, m-a întrebat:

— Ce bazaconie mai e și asta?

— Nicio bazaconie. Asta zboară. E un avion. Avionul meu.

Și i-am adus la cunoștință, cu mândrie, că eu zbor. Atunci el a strigat:

— Cum! Ai căzut din cer?

— Da! făcui eu, cu modestie.

Și micul prinț izbucni într-un drăgălaș hohot de râs, care pe mine mă supără destul de mult. Mie nu-mi place să râdă nimeni de nenorocirile mele. Apoi adăugă:

— Atunci și tu vii tot din cer! De pe ce planetă ești?